

Trouw, 25-11-1993

Kerkasielrecht ook in Zweden en Noorwegen onder druk

Van een medewerker
STOCKHOLM, OSLO – De Zweedse politie heeft gisteren een inval gedaan in een klooster ten zuiden van Uppsala, waar veertig vluchtelingen waren gehuisvest.

Dertig van hen zijn bij de inval gearresteerd onder scherp protest van zowel de betrokken zusters als van de Svenska Kyrka, de Zweedse volkskerk, die het klooster officieel tot toevluchtsoord voor met uitzetting bedreigde asielzoekers had verklaard.

Ook in Noorwegen is deze week het kerkasielrecht onder druk komen te staan. Enkele tientallen Noorse kerkelijke gemeenten herbergen al een half jaar een groot aantal Kosovo-Albaniërs. In februari van dit jaar is hun een verblijfsvergunning geweigerd. De meesten van hen zijn het land binnengekomen via Zweden, waar hun asielaanvraag al in een eerder stadium was afgewezen.

In totaal ging het om 2500 personen, van wie enkele honderden meteen zijn teruggestuurd naar Kosovo. Velen hebben daarom gegrepen naar het laatste redmiddel, het kerkasielrecht. Sindsdien wordt er in Noorwegen binnen en buiten (kerk-)rechtelijke kringen gediscussieerd over de geldigheid van dit 'recht'.

De Noorse staatssecretaris van justitie Nils Asbjørn Engstad heeft die discussie echter voorlopig doen verstommen door de Kosovo-Albaniërs te manen de kerkgebouwen voor 1 december te verlaten. Alleen onder die voorwaarde krijgen ze de kans hun aanvraag opnieuw te laten behandelen.

Engstad waarschuwt de mensen die de asielzoekers helpen, of het nu de Noorse organisatie voor asielzoekers is of een dominee, om de Albaniërs niet te adviseren in de kerken te blijven. Sommigen interpreteren de bekendmaking van de bewindsman als een stap in de richting van verlening van asiel. Maar anderen twifelen eraan, of ook de vluchtelingen die via Zweden zijn binnengekomen – en dat is toch het merendeel – aanspraak kunnen maken op behandeling van een verzoek tot officieel asiel.

De Noorse rechtsgeleerde prof. Henning Jakhelln is overigens van mening dat de '1 december-voorwaarde' van de staatssecretaris indruist tegen de wet op de gelijke behandeling.